ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาถึงความพยายามในการจัดเก็บภาษีสรรพากรของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน นางสาวกัญญา สุวรรณเสม

เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อุดม เกิดพิบูลย์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด กรรมการ
อาจารย์ ดร.สังคม สุวรรณรัตน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งหาค่าดัชนีที่แสดงถึงระดับของความพยายามในการจัดเก็บภาษีสรรพากรของจังหวัดต่าง ๆ ในปี 2525 และ 2529 เฉพาะภาษีอากรรวม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีการค้า การศึกษาครั้งนี้ยังทำการศึกษาตัวแปรที่อธิบายความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรรวมปี 2529 ด้วย ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพากรให้มีประสิทธิผล

ในการคำนวณค่าของดัชนีเช่นนี้ ผู้เขียนได้ใช้ผลที่ได้จากการวิเคราะห์บัจจัยที่เป็นตัวกำหนดสมรรถวิสัยในการเสียภาษี โดยกำหนดให้ดัชนีมีค่าเท่ากับอัตราส่วนระหว่างภาษีที่จัดเก็บได้จริงกับสมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษี ซึ่งค่าสมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีของแต่ละจังหวัดนั้นคำนวณขึ้นโดยอาศัยค่าของสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรต่าง ๆ ในสมการที่ใช้วิเคราะห์กับค่าตัวแปรเหล่านั้นสำหรับแต่ละจังหวัด

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ที่รวบรวมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 72 จังหวัดในปี 2525 และจำนวน 73 จังหวัดในปี 2529

จากการศึกษาพบว่า จังหวัดที่มีค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีสูงกว่าค่าปกติ คือมีอัตราส่วนที่สูงกว่า 1 สำหรับภาษีอากรรวม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีการค้า ในปี 2525 มีจำนวน 38, 39, 21 และ 18 จังหวัดตามลำดับ ส่วนในปี 2529 มีจำนวน 34, 2, 30 และ 21 จังหวัดตามลำดับ โดยที่จังหวัดที่มีค่าดัชนีวัดความพยายามในการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จัดเก็บภาษีอากรรวมอยู่ใน 10 อันดับแรก และสูงกว่าค่าปกติ ในปี 2525 ได้แก่จังหวัด นราธิวาส กาฬสินธุ์ กระบี่ ยโสธร เพชรบูรณ์ บุรีรัมย์ สกลนคร ภูเก็ต สมุทรปราการ กำแพงเพชร สำหรับในปี 2529 ได้แก่จังหวัดสตูล กาฬสินธุ์ กระบี่ มุกดาหาร นราธิวาส ศรีสะเกษ นนทบุรี สมุทรปราการ ชัยภูมิ และปัตตานี ผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ทั้งในปี 2525 และ 2529 จังหวัดต่าง ๆ ที่ใช้ความพยายามสูงกว่าค่าปกติ ในการจัดเก็บภาษีสรรพากร ในแต่ละประเภทภาษี มีเพียงไม่กี่จังหวัดซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่จังหวัดขนาดเล็ก

จากการค้นพบดังกล่าวผู้เขียนได้พยายามศึกษาต่อไปถึงตัวแปรที่อาจอธิบายถึงระดับของความพยายามในการจัดเก็บภาษี ของจังหวัดต่าง ๆ ที่เหลื่อมล้ำกันเช่นนี้ โดยคาดหมายว่าตัวแปรที่กำหนดนั้นน่าจะมีส่วนในการกำหนดระดับของความพยายาม แต่จากการทดสอบด้วยวิธีการทางสถิติยังไม่ปรากฏผลในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ยอมรับได้ ประเด็นปัญหาส่วนนี้จึงยังไม่มีข้อยุติและควรได้รับการสนใจในการศึกษาวิจัยต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title A Study on Revenue Tax Effort of Various Provinces in Thailand

Author Miss Kanya Suwannasem

M. Econ Economies

Examining Committee Assoc.Prof. Dr.Udom Kerdpibule Chairman

Assoc.Prof. Dr.Mingsarn Kaosa-ard Member

Lecturer Dr.Sangkom Suwannarat Member

ABSTRACT

The principal objective of the study is to estimate an index number that shows the degree of tax revenue collection effort of various provinces of Thailand in the years 1982 and 1986, on the total tax revenue, personal income tax, corporate income tax and business tax. The study also makes a preliminary attempt to investigate into factors that may help explain the variation in total revenue tax effort among various provinces, as indicated by the value of the tax effort index, with the 1986 data with the aim of finding ways in which efficiency in tax collection could be improved.

In the estimation of the value of the tax effort index the author used results from the regression equation that determined tax capacity of the economy. The tax effort index is expressed as the ratio of actual revenue tax received to tax capacity of the individual provinces. The tax capacity of the province is estimated from the value of regression coefficients and the value of the factors concerned.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

The present study relies on secondary data from various government agencies for each of 72 provinces for 1982 and 73 provinces for 1986.

Results of the study show that the number of provinces that demonstrate a higher degree of tax effort, i.e., having the value of tax effort index greater than 1, for total tax revenue, personal income tax, coporate income tax and business tax for 1982 are 38, 39, 21, 18 respectively. For 1986 the corresponding number are 34, 2, 30, 21. The provinces in the top ten of the rank among those that show tax effort index greater than 1 for 1982 are Narathivas, Kalasin, Krabi, Yasothorn, Petchaboon, Burirum, Sakolnakorn, Phuget, Samutprakarn and Kumpangpetch. For 1986, the top ten provinces are Satoon, Kalasin, Krabi, Mukdaharn, Narathivas, Srisaket, Nontaburi, Samutprakarn, Chaiyapoom and Pattani. Such findings reveal that in both 1982 and 1986 fiscal years, the provinces that have demonstrated a high degree of tax effort are relatively few and most of them are small provinces.

With these findings the author attempted to explore further into factors that might explain the variation in the degree of tax effort among various provinces. As an experiment, the value of tax effort index was regressed on a number of variables that indicated ability and efforts of taxation authority of the provinces. Results of the experiment, however, are inconclusive. The issue is therefore still left for further research.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved